

Pravna pomoć

Engleska i Wales

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Koji su troškovi povezani sa sudskim postupcima i tko ih obično mora snositi?

Troškovi će izravno ovisiti o prirodi predmeta. Troškovi koje snose odvjetnici proizlaze iz radnji koje provode na temelju izričitih ovlasti koje su im dali klijenti. Ti troškovi mogu uključivati same odvjetničke naknade, ali i nadoknadu troškova kao što su sudske pristojbe i mišljenja vještaka. Ako dobiju spor, klijenti mogu djelomično ili u cijelosti naplatiti te troškove od stranke koja je izgubila spor, ali ako izgube spor ili ako stranka koja je izgubila spor ne može platiti te troškove, klijenti su u konačnici sami odgovorni za troškove svojeg odvjetnika. Pri zaključenju postupka sud će, uzimajući u obzir sve okolnosti predmeta, odlučiti tko bi trebao snositi troškove. Iako se u pravilu stranci koja je izgubila spor nalaže plaćanje troškova stranke koja je dobila spor, postoje brojne iznimke od tog načela.

2 Što je točno pravna pomoć?

U građanskim stvarima dostupne su različite razine pomoći:

- pravna pomoć koja obuhvaća početno savjetovanje i pomoć u slučaju bilo kakvih pravnih problema
- pomoć na sudu koja uključuje pružanje podrške na sudu u slučajevima u kojima nije potrebno potpuno zastupanje
- obiteljsko mirenje u okviru kojeg neovisni, stručno osposobljeni izmiritelj pomaže u postizanju dogovora o pitanjima kao što su:
 - dogovori u pogledu djece nakon raskida (koji se ponekad nazivaju dogovorima u pogledu skrbništva, boravišta ili kontakta)
 - naknade za uzdržavanje djece
 - financijski aspekti (npr. što učiniti u pogledu stambenog prostora, štednje, mirovine, dugova) i
- zastupanje pred sudom.

Pravno zastupanje obuhvaća pravno zastupanje stranke u postupku ili osobe koja razmišlja o pokretanju postupka. Riječ je o razini na kojoj će se najvjerojatnije rješavati hitni obiteljski predmeti i drugi predmeti koji se mogu financirati javnim sredstvima. Dostupno je u dva oblika: ispitivanje izgleda za uspjeh u sporu i potpuno zastupanje.

3 Imam li pravo na pravnu pomoć?

Financiranje koje osigurava Agencija za pravnu pomoć (*Legal Aid Agency*) dostupno je samo osobama s pravnim problemom za koji se može dodijeliti pravna pomoć. Ne primjenjuju se kriteriji državljanstva ili boravišta.

Podnositelji zahtjeva u načelu moraju:

- imati nizak dohodak ili primati određene naknade te imati malu količinu uštedevine ili imovine („ispitivanje imovinskog stanja”) i

- dokazati da je razumno, s obzirom na okolnosti predmeta, pružiti im pravnu pomoć („ispitivanje osnovanosti zahtjeva”).

Ispitivanje imovinskog stanja

Pri odlučivanju o pravu na dodjelu pravne pomoći Agencija za pravnu pomoć razmotrit će financijsku situaciju pojedinca. Kad je riječ o pravnoj pomoći i pravnom zastupanju, ispitivanje imovinskog stanja uključuje procjenu bruto mjesečnog dohotka, raspoloživog mjesečnog dohotka i raspoloživog kapitala.

Ako osoba prima određene naknade iz sustava socijalne sigurnosti povezane s dohotkom (odnosno one naknade za čiju se dodjelu već moralo provesti ispitivanje dohotka), automatski se smatra da ispunjava uvjete u pogledu dohotka, ali i dalje se moraju ispitati uvjeti u pogledu kapitala.

Takve naknade obuhvaćaju:

- potporu dohotku
- naknadu za tražitelje zaposlenja
- univerzalnu naknadu
- element zajamčene naknade u okviru mirovinske naknade
- dodatak za zapošljavanje i uzdržavanje povezan s dohotkom.

Ako osoba prima financijsku potporu od Nacionalne službe za potporu sustavu azila u skladu s člankom 4. ili 95. Zakona o imigraciji i azilu iz 1999., automatski se smatra da ispunjava uvjete u pogledu dohotka i uvjete u pogledu kapitala samo kad je riječ o kontroliranom useljavanju stručne radne snage i pitanjima azila te žalbama koje se podnose višim sudovima.

Ispitivanje imovinskog stanja ne provodi se u svim vrstama predmeta, među ostalim u:

- žalbama koje se podnose sudovima za mentalno zdravlje
- predmetima koji se odnose na stavljanje djece pod skrbništvo
- predmetima koji se odnose na međunarodnu otmicu djece.

Ispitivanje osnovanosti zahtjeva

Zahtjevi za pravnu pomoć podliježu i ispitivanju osnovanosti zahtjeva kako bi se ocijenilo je li, s obzirom na okolnosti predmeta, podnositelju zahtjeva opravdano dodijeliti pravnu pomoć.

Glavni službenik za pravnu pomoć uzet će u obzir sljedeće:

- je li vjerojatni ishod razmjernan troškovima pokretanja postupka
- je li riječ o predmetu od šireg javnog interesa
- bi li klijent u prosječnoj financijskoj situaciji koji sam plaća troškove postupka bio spreman utrošiti vlastiti novac na pokretanje postupka i
- bi li bila riječ o povredi prava podnositelja zahtjeva u slučaju da mu se ne dodijeli pravna pomoć.

4 Dodjeljuje li se pravna pomoć za sve vrste postupaka?

Područja prava za koja je dostupna pravna pomoć utvrđena su u dijelu 1. Dodatka 1. Zakonu o pravnoj pomoći, osuđivanju i kažnjavanju počinitelja iz 2012.

Ta područja uključuju:

- javno obiteljsko pravo o zaštiti djece;
- privatno obiteljsko pravo ako postoje dokazi o nasilju u obitelji ili zlostavljanju djece, predmete koji se odnose na otmicu djece, predmete koji se odnose na zaštitu od prisilnog sklapanja braka i predmete u kojima su djeca stranke u postupku;
- dugovanja u slučaju da je ugrožen stambeni prostor osobe. To uključuje hipoteku nad tom nekretninom, naloge za prodaju nekretnine i prisilno proglašenje stečaja u slučaju u kojem imovina osobe uključuje njezin stambeni prostor;
- smještaj u slučaju da je ugrožen stambeni prostor osobe ili da je osoba beskućnik. To uključuje pitanja

posjedovanja stambenog prostora, deložaciju, zapuštenost unajmljenog smještaja ako ona predstavlja ozbiljan rizik za zdravlje ili sigurnost, pomoć beskućnicima i slučajeve antisocijalnog ponašanja;

- skrb u zajednici;
- postupke protiv javnih tijela;
- mentalno zdravlje i mentalnu sposobnost;
- sudsko preispitivanje;
- posebne obrazovne potrebe;
- zahtjeve za azil i žalbe u području azila;
- zadržavanje imigranata;
- diskriminaciju;
- medicinske pogreške kojima je djetetu prouzročeno neurološko oštećenje koje je dovelo do teškog invaliditeta, a do kojih je došlo tijekom trudnoće, rođenja djeteta ili postnatalnog razdoblja;
- imigraciju u slučaju nasilja u obitelji, postupaka pred Posebnim povjerenstvom za žalbe u području imigracija, pitanja trgovine ljudima ili ropstva, služenja ili prisilnog rada;
- socijalne naknade, ali samo ako je riječ o žalbi u pogledu materijalnog prava pred višim sudom, žalbenim sudom ili Vrhovnim sudom.

Kad je riječ o drugim područjima prava, pravna pomoć mogla bi biti dostupna ako su ispunjeni uvjeti za „izvanredno financiranje predmeta” utvrđeni u članku 10. Zakona o pravnoj pomoći, osuđivanju i kažnjavanju počinitelja iz 2012.

5 Postoje li posebni postupci za hitne slučajeve?

Žurna pomoć dostupna je za hitno zastupanje na sudu, na primjer kako bi se stranke i/ili njihovu djecu zaštitilo od nasilja u obitelji.

Kad je riječ o predmetima u području privatnog obiteljskog prava koji se odnose na nasilje u obitelji, u načelu ćete morati dostaviti dokaze da ste vi ili vaša djeca bili ugroženi zbog ponašanja bivšeg partnera.

Dokaze možete zatražiti od:

- sudova
- policije
- konferencije o procjeni rizika na razini više agencija (MARAC)
- socijalnih službi
- zdravstvenih stručnjaka, na primjer liječnika, medicinske sestre, primalje, psihologa ili patronažne medicinske sestre
- upravitelja skloništa
- službe za potporu žrtvama nasilja u obitelji
- banke, na primjer u obliku računa po kreditnim karticama, dokumentacije o zajmu i bankovnih izvadaka
- poslodavca ili pružatelja obrazovanja ili osposobljavanja
- pružatelja svih naknada koje primete.

Pravni savjetnici s ugovorom o pravnoj pomoći mogu podnijeti zahtjev za hitno pravno zastupanje kako bi se obuhvatili svi hitni postupci. No i dalje je potrebno podnijeti zahtjev za pravnu pomoć na uobičajen način za bilo koji postupak koji je u tijeku.

6 Gdje mogu dobiti obrazac zahtjeva za pravnu pomoć?

Svi pravni savjetnici, s ugovorom o pravnoj pomoći ili bez njega, obvezni su obavijestiti svoje klijente o mogućoj dostupnosti pravne pomoći i moraju im skrenuti pozornost na mogućnost da se obrate pružatelju pravne pomoći.

Usluge pravne pomoći u građanskim stvarima mogu pružati Služba za pravno savjetovanje u građanskim stvarima (putem svoje telefonske linije za savjetovanje), odvjetnici ili neprofitne organizacije koje imaju sklopljen ugovor s Agencijom za pravnu pomoć u odgovarajućem području prava. Savjetnici za pravnu pomoć mogu se pronaći pretraživanjem na internetu s pomoću usluge „Pronađite odvjetnika” Odvjetničke komore.

Klijente se može uputiti i na telefonsku liniju Službe za pravno savjetovanje u građanskim stvarima radi početnog utvrđivanja opsega pravne pomoći i prava na nju s obzirom na financijsku situaciju.

7 Koji se dokumenti trebaju dostaviti zajedno s obrascem zahtjeva za pravnu pomoć?

Morat ćete, za sebe i svojeg partnera (ako je primjenjivo), navesti informacije o sljedećem:

- naknadama, uključujući izvješća o primanjima
- dohotku, ušteđevini i izdacima, uključujući platne liste i bankovne izvratke
- broju nacionalnog osiguranja.

Bit će vam potrebne i preslike dokaza koji se odnose na vaš predmet, npr.:

- sudskih dokumenata
- vjenčanog lista i rodnih listova (za obiteljske predmete)
- relevantnih dopisa.

8 Gdje se podnosi zahtjev za pravnu pomoć?

Zahtjeve u ime klijenata Agenciji za pravnu pomoć podnose odvjetnici s ugovorom o pravnoj pomoći. Za informacije o tome kako pronaći odvjetnika vidjeti prethodno navedeno.

9 Kako mogu saznati imam li pravo na pravnu pomoć?

Vaš odvjetnik obavijestit će vas o tome je li vaš zahtjev za pravnu pomoć prihvaćen i trebate li platiti kakav doprinos.

10 Što trebam učiniti ako imam pravo na pravnu pomoć?

Savjetovat će vas vaš odvjetnik.

11 Ako imam pravo na pravnu pomoć, tko mi odabire odvjetnika?

Vi sami (vidjeti prethodno navedeno), iako morate odabrati odvjetnika koji ima ugovor s Agencijom za pravnu pomoć.

12 Pokriva li pravna pomoć sve troškove postupka?

Ako vam se odobre financijska sredstva, ona će obuhvatiti sve troškove vašeg odvjetnika, uključujući troškove kao što su sudske pristojbe, iako se od vas može zatražiti plaćanje fiksnog mjesečnog doprinosa, ovisno o vašoj financijskoj situaciji.

13 Tko snosi druge troškove ako imam pravo samo na ograničenu pravnu pomoć?

Vidjeti prethodno navedeno.

14 Obuhvaća li pravna pomoć i žalbe?

Ako izgubite spor koji nije financirala Agencija za pravnu pomoć, iako je to mogla s obzirom na predmet spora, i dalje možete podnijeti zahtjev za financijsku potporu radi podnošenja žalbe višem sudu. Morat ćete proći ispitivanje imovinskog stanja i osnovanosti zahtjeva.

Ako je vaš predmet financirala Agencija za pravnu pomoć, možete podnijeti zahtjev za izmjenu potvrde o dodjeli financijske potpore kako bi se obuhvatila žalba. U toj će se fazi Agencija za pravnu pomoć morati uvjeriti da vaš predmet i dalje ispunjava kriterije u pogledu imovinskog stanja i osnovanosti zahtjeva.

15 Može li se pravna pomoć povući prije zaključenja postupka (ili čak opozvati nakon završetka postupka)?

Ako se vaš dohodak i/ili kapital povećaju dok primete financijsku potporu u svrhu pravnog zastupanja, morate o tome odmah obavijestiti Agenciju za pravnu pomoć, koja će možda morati ponovno ocijeniti vaše imovinsko stanje. Ako se vaš dohodak smanji, možete zatražiti da se vaše imovinsko stanje ponovno ocijeni kako bi se vaš doprinos smanjio. Ako steknete novčana sredstva u razdoblju u kojem Agencija za pravnu pomoć financira vaš predmet (na primjer, ako naslijedite novac, prodate nekretninu ili dobijete na lutriji), od vas se može zatražiti da tim sredstvima djelomično ili u cijelosti podmirite svoje pravne troškove.

Ako vam se odobri financiranje predmeta, ono može biti ograničeno na određene radnje, kao što je pribavljanje mišljenja odvjetnika o vašem predmetu, te se može odrediti najveći iznos sredstava. Ako trebate proširiti opseg radnji koje vaš odvjetnik može obaviti ili povećati najveći iznos koji se može utrošiti na obavljanje tih radnji, morat ćete se obratiti Agenciji preko svojeg odvjetnika.

Agencija za pravnu pomoć može povući financijska sredstva ako primanje tih sredstava više nije razumno, na primjer, ako odbijete ponudu za razumnu nagodbu ili ako postane jasno da vaš predmet ima manje izgleda za uspjeh nego što se očekivalo. Na taj se način nastoji osigurati da se javni novac ne troši nerazumno u situaciji u kojoj klijent koji sam plaća troškove postupka vjerojatno ne bi nastavio s postupkom. Ako Agencija za pravnu pomoć razmatra povlačenje financijskih sredstava, prvo će vam dati mogućnost da objasnite zašto to ne bi trebala učiniti. Ako u konačnici ipak odluči povući financijska sredstva, imate pravo podnijeti žalbu neovisnom odvjetničkom odboru. Ako Agencija povuče financijska sredstva, pokrit će se troškovi vaših odvjetnika koji su već nastali.

Naknade propisane zakonom

Od vas se isto tako može zatražiti povrat pojedinih ili svih troškova ako se vaša financijska situacija poboljša kao posljedica postupka. Nakon zaključenja postupka Agencija za pravnu pomoć obvezna je u najvećoj mogućoj mjeri nadoknaditi svoje troškove. Prvo će uzeti u obzir sve doprinose koje ste platili i sve troškove koje ste naplatili od suprotne stranke. Nakon toga naplatit će sav preostali manjak iz imovine ili novčanih sredstava čiji je povrat osiguran u okviru postupka odnosno imovine ili novčanih sredstava zadržanih u posjedu stranke u okviru postupka. Klijent koji sam plaća troškove postupka morao bi otplatiti sve nepodmirene troškove na taj način i stoga je pošteno da klijent koji prima sredstva učini isto, pod uvjetom da si to može priuštiti. Međutim, ako je predmetna nekretnina vaš stambeni prostor (ili novac namijenjen za kupnju stambenog prostora), možete odgoditi plaćanje do prodaje te nekretnine, pod uvjetom da pristanete platiti kamate koje nastanu u međuvremenu.

16 Mogu li osporiti odbijanje pružanja pravne pomoći?

Odvjetnik / pravni savjetnik s ugovorom o pravnoj pomoći može odbiti djelovati u vaše ime. U ugovoru se navode okolnosti u kojima mogu odbiti pružati pravnu pomoć, npr. ako je riječ o sukobu interesa ili nedostatku ovlasti. Trebali bi vam objasniti zašto ne žele preuzeti predmet, ali protiv njihove se odluke ne može podnijeti žalba.

Ako se vaš zahtjev odbije zbog neosnovanosti, Agencija za pravnu pomoć obavijestit će vas o svojoj odluci i dati objašnjenje. Nakon toga ćete imati 14 dana za podnošenje žalbe. Ta će se žalba prvo preispitati interno. Ako Agencija nakon razmatranja žalbe ocijeni da su ispunjeni kriteriji za pravnu pomoć i poništi odluku, odobrit će se zahtjev/izmjena te će se izdati potvrda o pravnoj pomoći / izmijenjena potvrda.

Ako Agencija nakon razmatranja žalbe ocijeni da kriteriji za pravnu pomoć nisu ispunjeni i potvrdi odluku, vi i vaš odvjetnik bit ćete obaviješteni o razlogu zbog kojeg je odluka potvrđena i o tome postoji li pravo na podnošenje daljnje žalbe neovisnom posredniku za pitanja financiranja.

Ako se žalba uputi neovisnom posredniku, taj će posrednik donijeti odluku/preporuku na temelju informacija dostavljenih u prilog žalbi i postojećih propisa o pravnoj pomoći. Ako to bude potrebno, neovisni posrednik može stupiti u kontakt s vama.

Dodatne informacije

Dodatne informacije o pravnoj pomoći možete pronaći na adresi [GOV.UK](https://www.gov.uk).

■ Posljednji put ažurirano: 12/07/2021

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJN-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.